

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredno ponedeljke in dneve po praznikih, ter vseja po pošti prejemana, za avstro-ogarske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraja, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti-štopne pošti-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsekokrat se plača štampilj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Upravičeno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročila, reklamacije, oznanila t. j. administrativno reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Ljubljanski volilci!

Pri shodu ljubljanskih narodnih meščanov 28. septembra t. l. je bil gospod dr. **Razlag** enoglasno postavljen za kandidata v državni zbor za ljubljansko mesto.

Opiraje se na ta sklep obračamo se do ljubljanskih mestnih volilcev ter jih vabimo, naj pri volitvi dne 23. oktobra svoje glase oddajo vsi za g. dr. **Razlaga**.

Bodimo složni in zmaga bode naša tudi v središču slovenskem, v beli Ljubljani.

Slovenski centralni volilni odbor.

Zmaga je naša!

Podrli smo včeraj na tla falango svojih protivnikov na vsej liniji, kjer je narodno-liberalna stranka boj napovedala in prevzela; slavno smo 16. oktobra zmagali z vsemi tremi kandidati liberalnega slovenskega centralnega odbora. Voljeni so dr. Razlag, Pfeifer in Nabergoj.

Zmaga z dr. Razlagom na Notranjskem in Pfeiferjem na Dolenjskem ima še svojo posebno važnost. Tu praznujemo zmago samodoločbe naroda proti samosilstvu Bleiweis-Costove koterije, zmago svobode proti neznosnemu klerikalizmu, zmago močatosti volilcev proti gospodoželjnosti in oholosti ene kaste. Kaj so ti ljudje počeli, upili, lagali, obrekovali dr. Razlaga, Pfeiferja in nas vse, ki smo zagovarjali volilcem pravico, tiste kandidate voliti, katere so si na volilnih shodih postavili in ne onih, ki jih diktirajo Costa-Bleiweis-kaplanje. Kolikor je „Novic“ prišlo skozi dva ali tri mesece, tolikokrat nas je Bleiweis s surovostjo traktiral, obiral in sumničil. Kaj se je tu nakupičilo njegovega blata na Vošnjakovce, Hrenovce, Kraševce! Kako se je nas vseh občini propad in pogin prerokoval z vso arogantno sigurnostjo in nesramnostjo! Kako so strupeni dopisi metali med narod klevetanje! Kako so se z „vero“ nebo in zemlja in pekel na našo glavo klicali! Kako so si vsi „pobožni“ pete zbrusili letaje skoro od hiše do hiše! In stari Bleiweis, ki je po nepotrebnem s svojo strastjo in svojo ekskluzivnostjo provociral in omogočil te razmere, — vrgel je vse svoje stare zasluge na vago, da bi našega kandidata vrgel, — a nij šlo, zmaga je naša! Tu se je pokazala moč naše stranke in naše ideje!

Denes smo hoteli samo to konstatirati. Ako bodo še druge volitve končane, govorili bomo večkrat in obširneje o veselih in neveselih prikaznih teh volitev.

Vsak na svoje mesto.

V ponedeljek 20. oktobra je imenitni dan, da stopijo na volišče slovenski kmetje na Štajerskem in si izberó svoje zastopnike za državni zbor. Ta dan bodo štajerski Slovenci dokazali, ali jim še bije srce za svojo narodnost, ali jim je mar za napredek in boljšo prihodnost svojega toliko let tlačnega naroda, ali pa hote svoje glave uklanjati pod bič srednjoveškega verskega fanatizma. Ne moremo verjeti, da bi štajerski Slovenci toliko bistrega uma, ki so navdušeni bili za narodno-liberalne ideje v časih, v katerih je drugod po Slovenskem še ležala tema, da bi se zdaj izneverili svojim načelom in služili za orožje črni reakciji.

Res, da duhovenstvo na Štajerskem, nekdanj narodno, a zdaj samo še klerikalno in rimljansko, po nezaslišanih načinih ruje, laže in obrekuje naše najpoštenjše rodoljube, da moti, plaši in pridušuje prosto kmetsko ljudstvo z izmišljeno frazo: „Vera je v nevarnosti“; res da je s svojim žuganjem s peklom in hudičem tu pa tam ustraševalo kakega priprostega moža; a tako nisko štajerski Slovenci še nijso propali, da bi jim mladi kaplančki usiljevali poslance in da bi sami duhovniki vodili slovensko politiko na korist svojim stanovskim interesom, a na škodo in pogubo naroda.

Temu silnemu pritiskanju klerikalcev nasproti je sveta dolžnost cele naše posvetne inteligencije, da tudi ona stopi odločno na bojišče in osveti slovensko ime po volitvah narodno-liberalnih poslancev.

Kakor nam došla poročila kažejo, bil je že pri volitvah volilnih mož v mnogih krajih silen boj med prvotnimi volilci, a še silnejši nas čaka na voliščih v Celji, Brežicah, Mariboru, Slov. Gradci, Konjicah, Ptuiju, Ljutomeru in Rogatci.

V celjsko-breškem volilnem okraju si tri stranke nasproti stoje: narodno-liberalna, katere kandidat je g. dr. Vošnjak, klerikalna z g. Kosarjem kot kandidatom in nemškutarski Šnideršič. Da si je v tem okraju večina že zdaj gotova za g. dr. Vošnjaka, treba vendar še, da na dan volitve vse moči zberemo; kajti kakor smo pri prvotnih volitvah videli, nekaterim kaplanom in fajmoštrom nobeno sredstvo nij preumazano, da ne bi ga rabili v dosego svojih črnih namenov. Naj tedaj povsod naši posvetni inteligentni možje, in mnogo jih je po savinski, škalski in savski dolini, še dan pred volitvo poduče kmetske volilce, naj jih ohrabrijo, da se ne bodo dali oplasiti od črnih agitatorjev; na dan volitve pa naj prijatelji naše stvari, če tudi nijso sami volilci, pridejo zlasti v Celje, da paralizujejo kaplansko rovanje. In potem se nam nij bati, da ne bi sijajno

zmagali, in starodavno Celje bode po volitvi odmevalo od veselega klica: Živio naš narodno-liberalni poslanec dr. Vošnjak!

Še bujša borba bode v ptujskem volilnem okraju. „Herman je moj bog!“ kričal je nek fanatični pop, in za boga že kaže iti v ogenj. Zato je tudi cela črna vojska, izvzemši samo enega poštenjaka, zgrabila za svoje sveto (?) orožje; fajmoštri in kaplani, kubarice, mežnarji, in cekmoštri vsi v harmonični zvezi, so letali od volilca do volilca, ljubkovali one pobožne ovčice, ki so se udale, rotile in kleli vsakega svobodni-seljnega moža, kateremu je sloveustvo višje od rimljanstva. In Herman sam! Kako je moledoval in koledoval od enega volilnega moža do drugega, klečeplazil od farovža do farovža! Tako še nobeden kandidat nij agitiral za svojo kandidaturo; zato se ne čudimo, da ima nekaj volilcev za se. A upamo, da prodere tudi v tem volilnem okraju naš narodno-liberalni dr. Ploj; samo da naša posvetna inteligencija stori svojo dolžnost in ne odjenja do poslednjega trenutka.

V mariborskem volilnem okraju si nasproti stojita narodni kandidat Pajk in nemškutarski Seidl. Tudi tukaj bode glavna odločitev v poslednjem trenutku; ako stori vsak rodoljub svojo dolžnost, mogoče še na dan volitve pridobiti neodločne volilce. Če v tem okraju zmaga narodni kandidat, donela bode slava slovenskim volilcem mariborskega okraja od Adrije do Mure.

Vi pa, volilni možje, ki stopite v ponedeljek na volišče, spominjajte se, da na vas gledajo vsi drugi Slovenci; vzemite si v izgled hrabre slovenske junake, ki so 16. oktobra na obalih jadranskega morja, na Notranjskem in Dolenjskem rešili častno ime slovensko, ki so sijajno premagali domače in tuje narodne nasprotnike in volili z velikimi večinami **narodno-liberalne** poslance dr. Razlaga, Pfeiferja in Nabergoja.

Vi volilci prekrasne savinske, škalske in savske doline, Vi od nekdanj navdušeni boritelji za narodnost in napredek, in Vi vrli Slovenci, ki prebivate po plodonosnih ravninah in vinorodnih gorica ob Dravi in Muri in po visokem Pohorju, dokažite svojim slovenskim bratom na Kranjskem in Primorskem, da tudi Vi nijste in nečete biti niti farški, niti nemškutarski hlapci, ampak da ste svobodni Slovenci in hočete ostati svobodni in napredni.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. oktobra.

O volitvah dela „N. Fr. Pr.“ 15. t. m. bilanco, da je doslej 26 ustavovercev in 24

federalistov. Ker je z volitvijo 16. t. m. iz Kranjskega (4), Trsta (1) in Gorice (1) prišlo, zopet več federalistev iz volitev, je torej do zdaj več federalistov voljenih, nego centralistov. — Denes, 17. volijo kmetijske občine na Gališkem.

V **Trstu** je pri ožji volitvi voljen za drugi volilni razred dr. Sandrinelli, ustavoveren Italijan. Proti avstrijski Italijenisimi so propali.

Na **Dunaj** pride pruski cesar menda denes 17. oktobra in bo v Schönbrunn odstopil.

Hrvatski deželni zbor je sprejel postav o vseučilišči v tretjem branji. — Potem se je obravnavala postava o uredjenju plače profesorjev na srednjih šolah. — Ban je naredbo izdal, da se restavrira zagrebški mestni zastop in magistrat.

Vnanje države.

Poznanski škof Ledohovski, kateri dosledno vladi nasprotuje in ki ga zavoljo tega vlada hoče iz dežele iztirati, dobil je pismo od centralnega odbora za duhovska dela v Bruselu, s katerim ga ta odbor povabi, naj se preseli na Brusel.

Francoski poslanec Krantz, izvoljen v seinskem departementu izrekel se je za republiko. — Grof Chambord, katerega klerikalni listi že smatrajo za francoskega kralja, hoče baje sprejeti trobojno zastavo za armado mesto bele burbonske s tremi lilijami; a pred vsem terja, da se prizna kot kralj. — Francoska banka je eskompt zopet povišala, ker so se bankovci na 2996 milijonov gold. pomnožili.

Pravda proti maršalu **Bazainu** zani-ma ne samo ves Pariz, ampak celo Francozko. Zdaj se je pričelo njegovo zaslišanje kot zatočenca. Najimenoitnejše točke tožbe proti njemu so: da je zaupanje cesarja zlorabil; da nij skušal Mak-Mahonu na pomoč iti; da je kriva poročila, ki so prišla od sovražnika in oplašila armado, širil ali širiti dal; da je vojni material in bandera pri kapitulaciji sovražniku oddal, mesto da bi vse bil uničil itd.

Dopisi.

Iz Litije. [Izv. dop.] Uže na vse zgodaj so se črni oblaki po Litiji vlačili, da bi glasov za svojega grofa dobili. Vsak, ki je prišel, je moral v prešo, obstoječo iz štirih ali petih popov. Volilni možje kmečkega stanu še vedeli niso, koga bi volili, in ko se je agitovalo za g. Kozlerja, jih je nad trideset odločno obljubilo za-nj glasovati. A ko smo bili v c. kr. okrajne sod-nije hiši, letala sta verska korporala Tavčar in savski Koprivnikar kakor blazna od enega do drugega, ga rotila s spovedjo, z izpraševanjem za prvo obhajilo, s poroko itd. — Ker je ravnanje naših črnih pri volitvah preveč znano, omeniti hočemo tukaj le njihovo predrzno surovost. Nabila sta se namreč z dovoljenjem litijskega župana na njegovo in Lipkovo bišo plakata, priporočujoča g. Kozlerja. A komaj pride neki črnih, pa ga strga iz Koblerjeve hiše. V Ljubljani včasih poulični fantalini tako delajo, kakor je storil, kakor smo čuli, župnik Koprivnikar. Sicer je tudi proti kazni prepovedano, kakoršne koli plakate z oglov trgati. — Rabarbaraplantageur Tavčar je kmetom pravil, da Kozler svoje sinove v nemške šole daje, da je tedaj nemškutar. Kakor mi vemo, ima Kozler v Ljubljani enega sina v šesti realki, enega pa v peti gimnazijalki v Celji. V teh razredih kakor vsak vé se pa dosedaj nij bilo podučevalo slovenski. Sicer sta korporala Tavčar in Koprivnikar stezala ušesa kakor polž rožičke, da bi izvedela, kdo

za Kozlerja agitira. Ko sta videla, da izmed štirih agitatorjev le iz Ljubljane došlega g. H. moreta surovo napadati, sklenilo se je med vsemi popi, da se ima to nad došlecem v obilici zgoditi. Ko smo šli, pričakovaje telegrama iz Ljubljane, k Segachu kositi, se je oni sklep storil. Ko nas je Schönwetter nazaj poklical, stopi falirani vinski trgovec in homeopatični slepar, najtolstejši šentvidski verskikorporal g. H.-u. za hrbet in reče: „Pa taki le, hodijo volitve gledat, ki so še okolo ust vsi goli.“ Ko smo izvedeli izid volitev, vpilo se je H.-u. na ves glas na uho: živio naš Barbo! ali ga vidite tega mladoslovenca, kako gre potepen, jo je dobil po nosu, ne boš bežal itd. Popa Tavčar in Koprivnikar sta stala med njimi in se smijala, se ve da tudi po moči hujkala. Idočemu čez Litijo skoči Koprivnikarjev brat nasproti, terja od njega, da bi plakat z Lipkove hiše strgal, ter ga zove potepuha in sleparskega mešetarja, končno pa dostavi: „Le še enkrat pridite, vam bomo uže pokazali“, in to v pričo bog ve koliko ljudi. Zagorski volilci so se tej surovosti bivšega šmartinskega župana čudili. Pa umevno je, in kdor ve, da je ta mož v leti komaj tolikokrat trezen, kolikokrat v Bleiweisovej pratiki kužek sedi, mu ne bo toliko zameril. Koncem nas mora srce boleti, ako vidimo, kako nekateri oznanovalci ljubezni in spravedljivosti počenjajo z ubogim kmetom; kako surovo ravnaajo z ljudmi, ki jim nijso všeč; in v očigled tega svetujemo popu Tavčarju in Koprivnikarju, naj gresta rajša hlode žagat, kajti tam bi bil njiju poklic, ki sta ga, bogu bodi toženo, „zgrešila“. —

Iz Vidma 16. okt. [Izv. dopis.] Z nepopisljivimi občutki Vam naznanjam, da je g. Pfeifer Viljem voljen; kajti dobil je v Krškem 45 glasov, Irkič 9, Zagorec 1; v Črnomlju 28 glasov, Irkič 13, Gregorec 14. Naši Dolenjci so se možato izkazali, oče Zagorec, ali zdaj morebiti „Sagorz“ se je pa tudi prepričati mogel, koliko zaupanja ima v svojem domačem okraji — volil ga je edini c. k. uradnik in davkar Rosé v Kostanjevici! In volilci iz njegove županije volili so — Irkiča! Vsi „oparji“ gosp. Podboja bili so tedaj zastonj. Zunanje strašno mirno se kaže in le na materijo gledajoči g. komisar Mahkot — ki je namestu grofa Chorinskega vodil volitev — pa se je tudi pokazal v svoji nagosti s tem, da je v volilni odbor imenoval tri za nemškutarje na glasu stoječe volilce; pa mu je tudi spodletelo, ker mu je le Rose zvest ostal, Kodrič in Tomše pa sta volila g. Pfeiferja! Ne udajmo se!

Prihodnji ponedeljek bode tudi gotova zmaga za g. dr. Vošnjaka v Brežicah in Celji.

Iz Gorice ali prav za prav iz avstrijskega Tirola št. 2. 16. okt. [Izvirni dopis]. Včeraj smo propali pri volitvah goriški liberalni Slovenci in Italijani. Izmed slovenskih kandidatov je največ glasov dobil goriški klečeplaz in pride v ožjo volitev z Winklerjem, v Furlaniji je pa zmagal klerikalni kandidat, profesor bogoslovja, dr. Evgenij Valussi. Taka je le, in žalibog, da je taka! Klerikalna stranka ima v vsaki vasi vsaj enega svojega zanesljivega agenta in ta upljiva lahko, kolikor hoče, in upliva tudi v resnici v spovednici in na prižnici, javno

in privatno na svoje ovčice in te so danes sploh še jako lahko zapeljive, v občinskih in deželnih zadevah, kder bi jim ne trebalo biti vselej tako vernim. Dokler ne bode naše ljudstvo bolje podučeno in dosledno tudi zavedno svojih pravic in svoje veljave, bomo imeli še vedno hude boje pri volitvah, bodi si državni ali deželni poslancev. Ljudstvo, katero ne pozna pravih političnih razmer, ne more samo soditi in nema povsod lastnega prepričanja, ampak se da kaj lahko zlorabiti in zapeljevati po vladnem ali popovskem vplivu, ne vede, da vlada in popovstvo ima svoje posebne namene in namere, in da jima te više gredo, nego pravi ljudski interesi.

Farška agitacija je bila pri nas zares velika, posebno v goriški okolici, kjer je bilo vsled tega izvoljenih kakih 24 popov za volilce s primernim številom cerkovnikov in in cerkv. ključarjev. Vsak pastir je prignal k volitvi svoje vrne ovčice, nad katerimi je čuval, da se mu nij nobena po potu ali v mestu, ali še celo na volišči izgubila. In tako se ve, da se je morala volitev za nas Sočane prav neugodno vršiti. Volilni komisiji je predsedoval kaplan Vinko Štabelj. Izmed udov te komisije je glasoval samo dornberški župan Sinigoj za dra Lavriča, vsi drugi za dra Tonklija razun mirenskega župana Scalettarija, kateri je volil Winklerja. Ipavska stran, na katero smemo zaradi njene narodne in politične vzbujenosti ponosni biti, je glasovala večinoma za našega kandidata; posebno vsi volilci iz Križa, Lokavca, Vertovina, Černič, Dornberga. Zaspana Brda so poslala skoro vse svoje duhovnike na volilno bojišče, tako, da včeraj jutro nij bilo varno umreti v Brdih, ker bi v nekatereh občinah ne bil imel kedo previdavati. Kanaleci, še nedoletni v političnem življenju, so glasovali razen Banjškarjev skoro vsi za Winklerja. — V Tolminu in Bovecu je dobil veliko večino glasov, kakor je bilo pričakovati, Winkler; na Krasu pa, na značajnem in zavednem Krasu, je Lavrič dobil največ glasov. Izid volitev je ta, da prideta Winkler in Tonkli v ožjo volitev, pri kateri bo gotovo zmagal Winkler, ker bodo Sočani stokrat rajši glasovali za mnogozasluženega in poštenega uradnika, nego za svojega Judeža Iškarijota. Mej dvema zlema je vedno boljše, da si izberemo manjše.

Zmagonosnega klečeplaza so včeraj popovi v procesiji okolo vozili po Gorici. Z neskončno uljudnostjo je sprejemal njihova voščila in njihove želje. Okrajni šolski nadzornik Steklinovič je pa pri procesiji mežnaril. Prav dosledno in dostojno, da na podlagi novih šolskih postav imenovani nadzornik podpira reakcionarno, istim šolskim postavam nasprotno stranko. Njega in pa onega župnika iz Brd, kateri je na to delal in tudi dognal, da so v njegovi vasi učitelja spodili, — skupaj videti v taki družbi, — je spodbudljivo za učitelje njegovemu nadzorstvu podvržene.

V saboto bodo volila mesta in obrtniški kraji. Do denes smo poznali v tej grupi enega samega kandidata, deželnega glavarja grofa Coroninija denes se nam pa pripoveduje, da dela vlada za dr. Pajerja in da se je uradnikom že pomignilo, naj za-nj glasujejo. Če sodimo iz narodnega stališča, nam more biti Slovincem skoro enako, ali zmagata ta ali oni, iz vseh drugih ozirov pa

nám je veliko ljubši za materialne deželne koristi neutrudljivi Coronini, nego Pajer, kateri je se svojimi opravili preobložen in je tudi v načelih malo zanesljiv.

Veliko posestvo bo volilo prihodnji četrtek in najbrže zmaga veliki posestnik, baron Tacco; s politiko, ni z malo ni z veliko, se on ne peča in če ga moremo Slovencem pred vsemi drugimi kandidati priporočati, je samo za to, ker se nam zdi mej vsemi kandidati razen grofa Pace-ta v narodnem obziru najmanj nevaren in ker je energičen, in vnet za povzdigo materialnih koristi naše dežele; to je dejansko pokazal letos v naši okrajni cenilni komisiji, kjer je presneto ostro zavračal jasne namene vladnih organov, da bi se vsled kolikor mogoče visoke cenilne tarife — zemljiščni davki povikšali.

Iz Ptujja 15. okt. [Izv. dop.] „Slov. Gospodar“ očita v štev. 41 gg.: dr. Ploju, dr. Gregoriču in Raiču, da so svojo besedo prelomili, ker so iz volilnega, 11. majnika v Ptujju postavljenega odbora izstopili, in sedaj kandidaturo g. Hermana, za katerega so takrat delati obljubili, podirajo. To poročilo je celo krivo. Nobeden teh treh gospodov takrat nije g. Hermanu glasa dal; ne morejo tedaj besede, katere niso dali, tudi ne prelomiti. Ako bi tudi poročilo resnično bilo, to ne bi nič nečastnega v sebi imelo. V političnem življenju morajo načela, in ne osebe delati; politična čast od mene terja, da jutro tistega podiram, katerega sem denes priporočal, ako je čez noč svoja načela spremenil; nasprotno mnenje more samo politično nedorasel zagovarjati.

Naš narodni program: zedinjena Slovenija in vpeljava slovenskega jezika v šole in urade, je star, in je na 17 taborih od Slovencev navdušeno sprejet bil; načelo omike in napredka pa mora vsakega človeka voditi, kateri za ljudstvo in njegovo blagostanje pošteno misli. — 11. majnika še mi programa „pravne“ stranke za Slovence oficijelno nismo poznali; nikdo ga pri tem shodu nij omenil, akoravno je več duhovnikov navzočnih bilo, kakor posvetnih. G. Žitek je svojo korespondencijo prečital, katero je z obzirom na ta volilni shod z g. Hermanom, in na njegovo kandidaturo imel, o programu pravne stranke nismo besede slišali. Mi smo takrat menili, da še g. Herman sedaj na tleh narodnega programa stoji, za tega del nij bilo tudi od zgoraj omenjenih gospodov velike opozicije proti njemu. Sed tempora mutantur, et Herman mutatur in illis. G. Herman si je še le pozneje program pravne stranke pri nemških klerikalcih izposodil, ga med Slovence importiral, in naš narod s pomočjo mariborskih klerikalcev razdvojil. Kdor tedaj od te dobe more pol. prijatelj g. Hermana ostati, ta je sovražnik slovenskega naroda, ta je pravi figamož. To pa tudi svedoči, da gornji trije gospodje niso iz osebnega obzira proti g. Hermanu, nego iz principa.

25. maja je bil volilni shod v Celji. Tukaj je prvokrat g. dekan Žuža program tako imenovane „Rechtspartei“ Slovencem priporočal. Navzočni so vprašali g. dekana, kaj da on razume pod pojmom „pravna“ stranka, in niti on, niti g. župnik Lipold na to nijsta vedela ničesar odgovoriti. Gospod dekan je neki čas trdil, da to pomeni stranko pravice, potem spet stranko prave, v čem je, kakor vsaki pravdoslovec vé, ve-

lik razloček. Ako še tedaj klerikalci sami 25. maja niso vedeli, kaj da imajo za program, kako bi ga morali močje, kateri na narodnem stališču stojé, 11. maja poznati.

Pravi plemeni metul klerikalcev pa se je še le 22. junija t. l. v Celji zlegel. Ta dan so „Rechtsparteilerji“ imeli prvi javni shod na slovenski zemlji; tukaj je g. Kosar program „pravne“ stranke razvil, in g. Herman ga je očitno sprejel. Tukaj še je le g. Kosar one Slovence vabil, kateri še k programu avstrijske — ne slovenske — pravne stranke niso pristopili, da pristopijo; tukaj se je javno narodni slovenski program zatajil, in slovenski Judas je temu činu predsedoval. Komu se tedaj figamoštvo, prelamljenje besede očitati more? Tem svetim možem, ali zgoraj omenjenim gospodom, kateri zadnji so slovenskemu programu poznej, kakor poprej zvesti ostali? G. dr. Ploj je bil 25. maja za kandidata proglašen, takrat, ke-dar g. dr. Prus in dr. Vošnjak. Zakaj je g. Žitek sklep glede enega kandidata, g. dr. Brusa za veljavnega pripoznal, glede gosp. dr. Ploja pa ga zavrgel in ga v vodo potonil, da bi se „proti vodi plavati učil?“ Iz tega se razvidi, da je vse postopanje klerikalne stranke nepošteno, poročilo v „Slov. Gospodarji“ krivo, jezuvitovsko.

Ta list že tudi neki čas g. dr. Ploju oponaša, da si je v Ljutomeru nekaj premoženja pridelal. Jaz vprašam, kaj je bolj častno, si kaj pripraviti, ali z napraviti? Iz „Gospodarjevih“, se vedno ponavljajočih poročil, se mora drugo misliti, in ako je to neresnično, potem se nikde tako malo poštenja ne najde, kakor med duhovniki, ker malo imamo siromaških duhovnikov, ali dosti bogatih.

G. dr. Ploj je svoje življenje marljivo delal, nij tedaj čuda, če si je kaj pripravil. Kaj pa nekateri g. duhovniki delajo? Ako je „Slov. Gospodar“ brezobziren in bo samo osebe napadal, bomo mi primerno odgovarjali. Mariborskim klerikalcem pa povemo, da bomo prihodnjič oznanili, kake zapuščine so zadnja leta g. duhovniki imeli, koliko tisoč so v eni fari nakopičili, in kdo je blizu 40.000 gl. zapravlil. Povedali bomo, ali so ti penezi lastni ali tuji. Hodie mihi, cras tibi. Po „Grazer Volksblatt“ je dr. Ploj pri Kapeli rekel, da je ta nova reakcionarna stranka nesramna. „Gospodar“ oziroma njegov oproda, Gregorec jo je bolje zasuknil, in je iz „stranke“ „stan“ napravil. Ali tako podtikanje nij nesramno? Dakle „Gospodarjevim“ patronom ne verjeti, trdneje pred njimi hram zapreti! —

Domače stvari.

— (Na Goriškem) je ožja volitev med Winklerjem in Tonkljem 20. oktobra. Upamo, da bodo „Sočani“, ki so bili vrlému dr. Lavriču častno število 75 glasov dali, glasovali zdaj vsakako rajši za Winklerja!

— (V Trebovljah) v laškem okraji so neki izvoljeni za volilne močje sami ustavoverci. Tako si da „Tagespost“ telegrafovati. Mi se temu izidu ne čudimo, glede na veliko število rudniških uradnikov in na odvisnost kmetskega ljudstva od fužin.

— („Slov. Gospodar“) našteva vse volilne močje, ki bodo glasovali za Kosarja, Hermana in Pajka. Pri tem naštevanji se mu primeri, da sploh vse volilce, ki so kjer-

koli v Kosarjevem volilnem okraji izvoljeni, reklamuje za Kosarja; samo Rečičani so zapisani v črne bukve, za kar se pa menda ne bodo dosti zmenili. Kar zadene druge volilne močje, ki si jih tudi Kosar prišteva, mi njemu to veselje radi prepuščamo še te štiri dni. V ponedeljek se bode lahko prepričal, za koga bodo glasovali naši vrli Petrovčani, Teherčani, Gotovljani, Vojničani, volilci zgornje savinske doline in tudi mnogo volilcev iz — rojstnega kraja dr. Vošnjaka, iz Šoštanja. Če so vsi „Gospod.“ računi tako sigurni, kakor navedeni za Kosarja, potem bode tudi „bog“ Miha Herman gotovo — propal. K temu naj pomozi sreča junaška!

— (Baron Kúbek,) štajerski cesarski namestnik, je prevzel kandidaturo v kmetski volilni skupini okolic: Gradec, Voitsberg in Wildon. Njegov nasprotui kandidat je knez Alfred Lichtenstein, eden voditeljev pravne stranke na Štajerskem.

— (Tretja slovenska predstava) v deželnem gledališču bode v ponedeljek 20. oktobra. Predstavljal se bode prvi-krat nova veseloigra „Gospa, ki je bila v Parizu“, prav dobra veseloigra, polna komičnih situacij in zapletk.

— (Iz Kropce.) Že imamo 14. oktobra in družabniki društva sv. Mohorja nismo še dobili družbenih knjig za to leto. Zatorej vprašamo slavno vostvo: Kdo je kriv te napake, da nam tako dolgo knjige ne pridejo, ker iz Celovca v Kropo dobimo v enem dnevu lahko vse; imajo pa že po drugih krajih po 1½ mesec knjige; pri nas jih še denes nij. Mogoče, da ne morejo čez Ljubelj? Več družabnikov.

— (Kolera) razsaja v Begunjah in v Cerknici na Notranjskem. Umrlo je te dni 17 ljudi v 36 urah.

— (Nesreča.) V Solnicah pri Mariboru je neka gospa Porta storila strašno smrt. Ona se pelje po končani trgatvi od vinograda in sedi na vozu med dvema sodama, ki sta z moštom bila napolnjena. Konji se preplašijo, voz se zvrne in nesrečnici pade sod na prsi, da precej mrtva obleži.

— (Požar.) V Gaberjih pri Celji je 12. okt. zvečer pogorela pristava Dimečeva. Konj je bil rešen iz že plamtečega hleva; a neki berač, ki je na parni spal, našel je svojo smrt v ognji.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“.

Iz Gorice 16. okt. *) Tonkli je dobil v Sežani 12, v Gorici 69, v Tolminu 9 in v Bovecu 4 glase. Winkler v Sežani 1, v Gorici 20, v Tolminu 49, v Bovecu 9. Lavrič v Sežani 36, v Gorici 32, v Tolminu 7.

Iz Trsta 17. okt.: Od 1557 oddanih glasov je dobil kandidat liberalno-narodne stranke gospod Nabergoj 1103, laški kandidat baron Morpurgo pa le 357 glasov. 97 glasov se je razcepilo. Zmaga slovenska je torej sijajna. Živijo Nabergoj! Slava vrlim okoličanom! Živela svoboda!

Čestitim volilcem kmetskih občin na Notranjskem!

Za izkazano mi zaupanje Vam izrekam svojo presrečno zahvalo ter Vam še enkrat obetam, da bom do hladnega groba delal pod geslom: Vse za srečo naroda.

V Ljubljani 16. okt. 1873.

Dr. Razlag.

*) Za včerajšnji list prekasno dobili.

Razne vesti.

* (Vojaki ne smejo pisati.) Vsled prepovedi vojnega ministra ne sme od 1. novembra naprej noben vojak sodelovati pri kadem časopisu, naj bo političen ali nepolitičen.

* (Čuden prizor.) 10. t. m. sta stala pred sodnijo v Dublinu dva moža, ki ju je neka ženska tožila. Ellen Cennor je pravila sodnikom, da je preteklo noč videla, ko sta zatoženca nekega gospoda nagovorila, in šla potem za kanalom za njim; da je ona kmalu slišala kakor bi nekdo v vodo pal, da je potem ona zatoženca zmerjala, zakaj sta doprinesla tak umor, in da je bila od njiju tepena. Več policistov jo izreklo, da so pol dne preiskavali kanal, da pa nijsa ničesa našli. Vse v sodnijski dvorani je mislilo, da se je zgodil strašen umor, in sodniki so uže mislili oba zatoženca pred porotnike postaviti, a naenkrat se zasliši glas: "Umorjeni je prišel." Babjeverci so mislili, da je njegov duh prišel nazaj. Toda gospod Robb, Anglež, stopi pred sodnike, ter izpove, da je on zatožena dva gospoda na napovedanem kraju ob povedanej uri prosil naj mu pokažeta pot proti nekej gostilnici, kjer je stanoval, in da sta mu zatoženca prav prijazno izpolnila prošnjo. Povedal je, da je bila tožilka blizu zraven, da je prosila za denar in je tudi nekaj dobila. Zatoženca so izpustili, tožilko pa so zaradi krive prisege pred porotnike postavili.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry v Londonu.

Vsem trpečim po izvrstni Revalesscière du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledeče bolezni odstrani: bolezni v želodeci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurju in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, naprebljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, skalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenjih, ki so vsem lekom kljubovala:

Spričevalo št. 74.670.

Na Dunaji 13. aprila 1873.

Sedem mesecev je sedaj, ko sem bil v najobupnejšem položaju. Bil sem bolan na prsih in živcih, tako da sem od dneva do dneva vidno ginéal in vsled tega dalj časa nijsem mogel se učiti. Slišal sem o Vašej čudovitej Revalesscière, rabil sem jo in Vas morem zagotoviti, da se čutim po enomesečnem vživanju Vaše tečne in zlahtne Revalesscière popolnem zdravega in okrepanega, tako da morem, ne da bi se tresel, pisati. Napoten sem tedaj, vsem bolnim to razumno jako dober kup in okusno zdravilo kot najboljši lek priporočati in ostajem Vaš udani

Gabriel Teschner,
slušatelj javnega višjega
trgovinskega učilišča.

Spričevalo št. 73.668.

Mitrovica, 30 aprila 1873.

Hvala izvrstnej moki je moja sestra, ki je na nervoznem glavobolu in nespečnosti trpela, po porabi 3 funtov na potu k boljšanju. Ob enem si dovolim, Vas njužno prositi, da mi na pošto povzete 1 funt Revalesscière navadne sorte, poleg razločnega poduka za rabo te moke pri otrocih 8 tednov starih pošljete. S spoštovanjem

Nikolaj G. Kostic.

Spričevalo št. 73.704.

Přílep, pošta Holešan na
Moravskem 7. maja 1873.

Ker mi je od Vas že davno prejeta Revalesscière du Barry pošla in je za mojo želodčno slabost in neprebljivost dobro in splošno zdravilo, Vas prosim, da mi od prave Revalesscière 2 funta na povzete kakor hitro je mogoče pošljete.

Spoštljivo udani

Jožef Rohaček,
gozdar.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah 4 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas

10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Ljubljani Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnjah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih nakaznicah ali povzetjih.

Umrli v Ljubljani

od 10. okt. do 12. okt.

Pav. Baumgartner, dnevni pisar 27 l., na jetiki. — Marija Teklaj, otrok hišnega oskrbnika, 3 l., na difteriji. — Fr. Zaje, berač, 68 l., na pljučnem otoku. — Fr. Mahkovec, kaznenec, 20 l., na pljuč. tuberk. — Gospodična Karolina pl. Negrelli Moldebe, stotniška hči, 8 l., na črevnem legarju. — Viktorija Weissfeis, otrok kazniškega nadzornika, 2 l., na kašlju. — Marija Koman, vdova, 76 l., na slabosti. — Marijana Kokalj, 2 l., na želodčnem raku. — Katarina Dežman, delavka, 39 l., na pljuč. tuberkulah.

Tuji.

16. oktobra.

Evropa: Dimer z gospo in sestrično iz Trsta. — Posegerstein bar. z gospo iz Postojne. — Witrich iz Dunaja.

Pri Elefantu: Potočnjak, Merzijak, Merzijak Vinzenz. iz Novi. — Kier iz Dunaja — Dr. Raspat s hčerjo, Honvas, Fentler iz Postojne. — Naudman iz Pešte. — Dersin iz Francoskega. — Wila iz Dunaja. — Mompurgo z družino iz Trsta. — With z družino, Pogačnik iz Londona. — Asmis z družino iz Ogerskega. — Frič z družino iz Trsta.

Pri Malčić: Kreth iz Ruskega. — Lakner iz Kočevja. — Vivat iz Grada. — Gospa Caramelli iz Trsta. — Kaiser iz Dunaja. — Reifer iz Kranja. — Urbančič iz Dvora. — Bohar, Wenter, Piser iz Dunaja.

Pri Zamoreu: Weselka iz Grada. — Flie iz Koroškega. — Kozman iz Trsta. — Gorišek iz Celja. — Grosman iz Beljaka. — Gnezda iz Postojne. — Mišlee iz Dunaja. — Zesdič iz Zagreba.

Dunajska borza 17. oktobra

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	68	gl.	10	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	72	"	40	"
1860 drž. posojilo	100	"	50	"
Akcije narodne banke	953	"	—	"
Kreditne akcijske	217	"	—	"
London	112	"	90	"
Napol.	9	"	8	"
C. k. cekini	—	"	—	"
Srebro	107	"	50	"

Prostovoljna dražba

raznega še dobro ohranjenega pohišja, bakrenih in železnih kottjev, perila, oblačil, posteljske priprave, raznovrstnega orodja, starega železa i. d. bode v pondeljek 20. oktobra t. l.

v hiši št. 53 v gradiškem premetstji.

Dražba se začne ob 9. uri dopoldne; ponudena svota se ima takoj v gotovem denarju vložiti. (274)

Oznanilo.

Podpisani naznanja p. n. občinstvu, da bode dal 10 predstav v svojem

Cirkusu

na sejmskem trgu v Ljubljani in uljudno vabi na obilno obiskovanje.

Zavoljo slabega vremena bode prva predstava v nedeljo ob 4. uri popoldne in druga ob 7. uri zvečer.

S vsem spoštovanjem

(275)

Josef Dersin,

ravnatelj francoskega cirkusa.

Spremena stanovanja.

Advokatura pisarna

dr. Alfonz Mošé-ta

je zdaj na dunajski cesti v Grumnikovi hiši št. 79 v I. nadstropji. (264—3)

Posebnej pozornosti priporočeno!

Vabilo

na udeležanje pri od države garantiranem solidnem podvzetju.

Dne 29. oktobra 1873 se začne glavno ždrebanje velike od države garantirane hamburske denarne loterije in traja do 19. novembra 1873.

V tem kratkem času se bode 21.400 dobitkov v znesku

4 milijonov 565.200 mark Cour.

gotovo odločilo, resp. na deležnike razdelilo.

Natančneje so dobitki sledeče razdeljeni: Mark Ct. 200.000, 100.000, 75.000, 50.000, 40.000, 30.000, 20.000, 15.000, 5 do 12.000, 10 do 10.000, 10 do 8000, 10 do 6000, 30 do 5000, 60 do 3000, 200 do 2000, 400 do 1000, 400 do 500, 466 do 200, 19.800 do 110 Mk. Ct. kot najmenjši dobiček.

Vsi ti dobitki se bodo po načrtu 14 dni po ždrebanju pod državnim poročtvom dotičnim posestnikom srečk izplačali.

Za vse zgornja ždrebanja in za udeležje pri izždrebanju dobitkov velja

1/8 original srečka samo gl.	8 3/4 a. v.
1/4 " " " "	17 1/2 " "
1/2 " " " "	35 " "
4 " " " "	70 " "

Nij ga enakega podvzetja, katero bi oziroma solidnosti in točnega izplačanja dobitkov več gotovosti ponujalo, kakor to; torej priporočamo to udeležje vsakemu, kateri želi po ceni in solidno srečo poskusiti. **Doplače nij nobene** in vsak deležnik dobi takoj od države garantirano original-srečko sam v roke.

Naročila naj se z dotičnim zneskom v avstrijskem cenanju v priporočenem pismu direktno na podpisano menjalnico pošljejo in se bodo te naročila takoj točno in natančno izvršila.

S. Steindecker & Comp.

Bank- und Wechselgeschäft

(276—1) Hamburg.

Gospodu Dr. J. G. POPP-u, c. k. dvorni zdravnik za zobe na Dunaji, Bognergasse Nr. 2.

Čutim se dolžnega, Vam v zadevi Vaše sloveče anatherinove ustne vode poročati, da je vse moje upanje presegl.

Raba anatherinove ustne vode je dovolj za utešenje najhujših zobnih bolečin, da se ne povrnejo več.

V prid trpečega človečanstva priporočam anatherinovo ustno vodo pri vseh ustnih in zobnih boleznih kot dozdaj najboljšo.

Pooblastim Vas, te vrstice porabiti, kakor Vam je ljubo in se podpisem s posebnim spoštovanjem

Dr. Romualdo Bellich, l. r.
Trst, 18. marca 1872. (73—3)

Se dobiva:

v Ljubljani pri Petričič in Pirker-ji — Jos. Karinger-ji — A. Krisper-ji — Eduard Mahr-u — Fer. Melh. Schmitt-u — E. Birschtz-u, lekarji; — v Kranju pri L. Krisper-ji — Seb. Schaunig-u, lekarji; — v Pliberg-u pri Herbst-u, lekarji; — v Varaždinu pri Halter-ji, lekarji; — v Rudolfovem pri Dr. Rizzoli-ji, lekarji — Josef Bergman-u; — v Krškem pri Fed. Bömes-u, lek.; — v Kamniku pri Jahn-u, lekarji; v Gorici pri Pontoni-ji, lekarji — J. Keller-ji; — v Wartenberg-u pri F. Gadler-ji; — v Vipavi pri Anton. Deperis-u, lek.; — Postojni pri Kupferschmidt-u lekarji; — v Škofjiloki pri C. Fabiani-ji, lekarji; — v Kočevju pri J. Braune-tu, lekarji; — v Idriji, c. k. rudarska lekarnica; — v Litiji pri K. Mühlwenzel-ji, lekarji; — v Radoljci pri Zalokar-jevi vdovi.